

ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОСТЪП ДО ГАЗОПРЕНОСНАТА И/ИЛИ ГАЗОРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНИТЕ МРЕЖИ

Раздел I Общи положения

Чл. 1. Тези правила определят:

1. условията за предоставяне на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи, на които трябва да отговарят общественият доставчик, обществените снабдители, крайните снабдители, търговците на природен газ, предприятията за добив на природен газ и привилегированите потребители;

2. редът за предоставяне на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи на обществения доставчик, обществените снабдители, крайните снабдители, търговците на природен газ, предприятията за добив на природен газ и привилегированите потребители.

Раздел II

Условия за предоставяне на достъп до газопреносната и газоразпределителните мрежи

Чл. 2. (1) Право на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи имат: обществения доставчик, обществените снабдители, крайните снабдители, търговците на природен газ, предприятията за добив на природен газ и привилегированите потребители в страната, при наличие на връзка с мрежите.

(2) Преносното и разпределителните предприятия предоставят достъп до газопреносната и/или газоразпределителните си мрежи при условия на равнопоставеност на привилегированите потребители, отговарящи на условията, определени в тези правила, и при наличие на предварителен договор/и за осигурени количества природен газ от обществения доставчик, търговци или добивни предприятия, в или извън страната.

Чл. 3. Право на достъп до газопреносната и/или газоразпределителните мрежи могат да имат и местни лица в държава-членка на Европейския съюз, или регистрирани в държава, с която Република България има постигната договореност по силата на международен акт за взаимно прилагане на съответното право на Европейските общности, при наличие на междусистемни връзки и при условията на чл. 176а от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Чл. 4. (1) Привилегировани потребители на природен газ са:

1. от 01.01.2007 г. до 30.06.2007 г. всички небитови потребители;
2. от 01.07.2007 г. всички потребители.

(2) Привилегированите потребители имат право да купуват природен газ от доставчик по свой избор.

Чл. 5. (1) Операторите на съответните мрежи огласяват в интернет:

1. подробно описание на предлаганите услуги, в т.ч. дългосрочни и краткосрочни, прекъсваеми и непрекъсваеми услуги и техните цени;
2. общите условия на договорите за пренос, одобрени от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР);

3. принципна схема на газотранспортната мрежа на съответния оператор, посочваща всички входни точки към дадена мрежа, най-важните изходни точки и всички точки, свързващи неговата мрежа с други преносни мрежови оператори;

4. изисквания за качеството на предлагания за пренос природен газ.

(2) Операторите публикуват наличните капацитети в точките, посочени в ал. 1, т. 3 и актуализират информацията при наличие на промени.

Чл. 6. Принципите за разпределяне на наличния и неизползван капацитет са:

1. наличният капацитет се разпределя на принципа “пръв заявил, пръв получил”;

2. неизползваният капацитет от ползвател на мрежата се преразпределя от оператора на преносната или разпределителната мрежа, след като той е уведомил за това ползвателя.

Раздел III

Ред за предоставяне на достъп до газопреносната и газоразпределителните мрежи

Чл. 8. (1) Лицата, имащи право на достъп подават писмено заявление по образец до преносното и/или разпределителното предприятие. Образецът на заявлението за предоставяне на достъп се изготвя и предоставя от преносното, или съответното разпределително предприятие.

(2) Заявление за предоставяне на достъп се подава и в случаите, когато се иска промяна на вече предоставен достъп до мрежите, ако промяната се налага вследствие на разширение, реконструкция и/или рехабилитация на съществуващи съоръжения на заявителя.

Чл. 9. Преносното, съответно разпределителното предприятие разглежда подаденото заявление и приложенията към него. Ако се установи, че заявителят не е представил необходимите документи съгласно изискванията на тези правила и/или ако преносното, съответно разпределителното предприятие прецени, че е необходимо заявителят да представи допълнително данни и документи, на заявителя се изпраща писмено съобщение да представи необходимите данни и документи в 14-дневен срок.

При забавяне, със същия срок се удължава срокът за предоставяне на становище за условията на достъп.

Чл. 10. (1) След получаване на заявление с всички необходими документи, преносното, съответно разпределителното предприятие извършва проучване на възможността за предоставяне на достъп на заявителя.

(2) Проучването обхваща наличието на условията по раздел II, липсата на пречки за предоставяне на достъп, техническите параметри и възможните срокове за осъществяване на достъпа.

(3) В срок до 1 (един) месец от получаване на заявлението за предоставяне или за промяна на предоставения достъп, преносното, съответно разпределителното предприятие изготвя и изпраща на заявителя писмено становище за условията на достъп, или мотивиран отказ.

Чл. 11. Становището относно възможността за предоставяне на достъп се издава за точно определен обект, посочен в заявлението по чл. 8, и включва следните задължителни параметри:

1. разрешен капацитет в т.ч. максимален и минимален часов разход на природен газ;

2. профил на натоварването в годишен аспект;

3. точки на измерване на природния газ на вход и изход от преносната и/или разпределителните мрежи.

Чл. 12. Потребител или потенциален потребител на природен газ, разположен на територията на лицензиант за разпределение на природен газ, получил писмен отказ за предоставяне на достъп от страна на оператора на разпределителната мрежа може да получи достъп до газопреносната мрежа при кумулативното наличие на:

1. становище за условията на достъп от преносното предприятие;
2. подписан договор за присъединяване към преносната мрежа чрез пряка връзка (присъединителен газопровод) с преносното предприятие;
3. предварителен договор за доставка на природен газ.

Чл. 13. Преносното, съответно разпределителното предприятие може да откаже достъп до газопреносната, съответно до газоразпределителната мрежа:

1. при условията на чл. 172, ал. 2 и чл.172а от ЗЕ;
2. когато заявителят на отговаря на условията, посочени в раздел II или не предостави необходимите документи, съгласно настоящите правила.

Чл. 14. Изградената пряка връзка (присъединителен газопровод) на даден потребител към преносната мрежа не може да бъде ползвана за целите на достъпа от/до друг потребител или потенциален потребител на природен газ, освен от съответното лицензирано газоразпределително предприятие, на чиято територия се намират тези потребители.

Чл. 15. При предоставен достъп, преносът на природен газ се осъществява въз основа на писмени договори между лицата, получили достъп, и преносното, съответно разпределителното предприятие.

Раздел IV Контрол

Чл. 16. Контролът по изпълнението на тези правила се осъществява от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране.

Чл. 17. (1) ДКЕВР осъществява контрол по спазване условията и реда за предоставяне на достъп до газопреносната и газоразпределителните мрежи.

(2) При констатиране на нарушения по прилагането на тези правила ДКЕВР дава задължителни указания и налага административни наказания по реда на ЗЕ.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тези правила:

1. „Достъп” е възмездно право на използване на преносната и/или разпределителните мрежи за пренос на природен газ, при условия определени с тези правила;

2. „Договорен капацитет” е капацитет, който операторът на съответната мрежа е разпределил към ползвател на мрежата по реда на договор за пренос;

3. „Дългосрочни услуги” са услугите, предлагани от оператора на съответната мрежа за срок от една година и повече;

4. „Заявка” е предварително уведомяване на оператора на съответната мрежа от страна на ползвателя на мрежата за реалния поток, който той иска да бъде пренесен по тази мрежа;

5. „Интегритет на системата” е всяка ситуация при преносната система, включително съоръженията за пренос, в които налягането и качеството на природния газ остават в минималните и максимални граници, определени от системния оператор

по преноса, така че от техническа гледна точка, преносът на природен газ да е гарантиран;

6. „Капацитет” е максималния поток в нормални кубически метри или в енергийни единици за единица време, на който ползвателят на мрежата има право, съгласно клаузите на договора, сключен със съответния оператор;

7. „Краткосрочни услуги” са услугите, предлагани от оператора на съответната мрежа за срок по-малък от една година;

8. „Наличен капацитет” е онази част от техническия капацитет, която не е разпределена и към момента все още е налична в съответната мрежа;

9. „Неизползван капацитет” е постоянния капацитет, който е заявил ползвател на мрежата по реда на договора, сключен със съответния оператор, но който този ползвател не е използвал до края на срока, посочен в договора;

10. „Междусистемна връзка” е преносен газопровод, който пресича или се разпростира върху границата между две страни членки на Европейския съюз, с цел да свърже националните преносни системи на тези страни;

11. „Ползвател на мрежата” е потребител или потенциален потребител на оператора на съответната мрежа, а така също и съответните оператори, доколкото на тях им се налага да изпълняват функциите си във връзка с преноса на природен газ;

12. „Постоянен капацитет” е капацитета за пренос, гарантиран с договор от съответния оператор по пренос като непрекъсваем;

13. „Постоянни услуги” са услугите, предлагани от оператора във връзка с постоянния капацитет на съответната мрежа;

14. „Пренос” е транспортиране на природен газ по съответните мрежи;

15. „Прекъсваеми услуги” са услугите, предлагани от оператора на съответната мрежа във връзка с прекъсваемите капацитети;

16. „Технически капацитет” е максималния постоянен капацитет, който съответният оператор може да предложи на ползвателите на мрежата, имайки в предвид интегритета на системата и експлоатационните изисквания към мрежата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Преносното предприятие е длъжно да осигурява достъп до преносната мрежа на нови небитови потребители за територията на общини, за които няма издадена лицензия за разпределение на природен газ, а от 01.07.2007 г.- на всички потребители.

§ 3. Тези правила са изготвени на основание чл. 172, ал. 1 от Закона за енергетиката и са приети от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране на основание чл. 21, т. 9 от Закона за енергетиката с решение №П-2/14.05.2007 г.